

ดุลยภาพ ดุลยพินิจ

มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด

สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ท่องเที่ยวยไทย โอกาสในวิกฤตซ้อนวิกฤต?

คงเป็นที่แน่นอนแล้วว่า จนถึงสิ้นปีนี้ภาคเศรษฐกิจท่องเที่ยวยไทยซึ่งเป็นแม่เหล็กของค่าตัวเดี่ยวยุโรปเหลืออยู่ของประเทศไทยได้ถูกเขี่ยไปเรียบร้อยแล้ว

สำหรับปีนี้การที่เรามีเหตุการณ์ไม่สงบในบ้านเมืองถึง 2 ครั้งใน 5 เดือน รวมทั้งข่าวร้ายอื่นๆ ที่ตามมานับเป็นการตอกฝาโลงของการท่องเที่ยวยไปจนสิ้น ไฮ ซีซั่น (Hi season) หน้าที่เดียว

ส่วนอนาคตในปี 2553 นั้นก็คงขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ถ้ายังเป็นรถไฟเหาะตีลังกาอย่างที่มีผู้สื่อข่าวต่างประเทศให้สัมภาษณ์ การท่องเที่ยวยคงต้องจำกัดกันไปอีกนาน

สำหรับมาตรการเฉพาะหน้าน่าจะเป็นการสร้างดีมานด์สำหรับคนไทย (ถ้าไม่มีการปิดถนนทั่วประเทศอีก) การออกโรดโชว์ หรือไปให้ความมั่นใจต่อต่างชาติ ไม่น่าจะมีผลสักเท่าไร เพราะชาวที่ออกไปทั่วโลกเป็นหลักฐานที่นานาชาติเชื่อถือมากกว่าค่าพูดของตัวแทนรัฐบาลไทยเสียอีก

เอาเงินที่เตรียมไว้ทำโรดโชว์นั้นมากระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศจะดีกว่า

เช่นออกคูปองส่วนลด เช่น ซื้อคูปอง 5,000 บาท ใช้กับโรงแรม ร้านค้าได้ 8,000 บาท กรณีนี้โรงแรมร้านค้าก็ต้องร่วมรายการด้วย

อย่างไรก็ดี เช็คหรือคูปองจะมีปัญหาด้านความยุติธรรมว่าใครควรจะได้หลังใครควรได้ก่อน ผู้มาตรการต่อไปไม่ได้ กล่าวคือ ให้เด็กประถมปลาย ทุกคน ได้ท่องเที่ยวยให้รู้จักประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตน

งานนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดท่องเที่ยวยหลักโดยเฉพาะ อบจ.ต้องเป็นเจ้าภาพ ควรใช้เงินรายได้มาสนับสนุนเด็กให้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน

ส่วนกระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพให้เด็กมัธยมฯ

ทุกคน ได้ไปเที่ยวชมอุทยานประวัติศาสตร์และอุทยานทางธรรมชาติ

วิธีการนี้เป้าหมายชัดเจน จัดการง่าย มีองค์กรเจ้าภาพ รัฐแจกคูปองต่อหัวให้โรงเรียนแล้ว โรงเรียนเรียกประมูลบริษัทที่ให้เงื่อนไขที่ดีที่สุด

ส่วนแนวคิดที่จะนำคนแก่ไปเที่ยวอย่างที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาคิดจะทำนั้นจัดการค่อนข้างยาก และมีปัญหา มาก เช่น คนแก่คนไหนจะไปได้ แก่แค่ไหนถึงจะไปได้ แก่แค่ไหนถือว่าแก่เกินไปไปเที่ยวไม่ได้ ฯลฯ แก่ยังมีปัญหาการดูแลสุขภาพ เพราะคนแก่กระดูกเริ่มพรุนแล้วหลวมไม่กระดูกหักเป็นท่อนๆ จะลำบากเสียเปล่าๆ

หากคิดจะให้คนแก่ไปเที่ยวก็ควรสนับสนุนให้ลูกหลานนำไปเที่ยวจะปลอดภัยกว่า ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวฯ ควรทำตัวลูกกตัญญูให้ส่วนลดพิเศษ 50% สำหรับครอบครัวที่พาผู้สูงอายุไปเที่ยวทุกรายการ (ร่วมกับบริษัทขนส่ง ที่พัก ร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการ)

ส่วนมาตรการลดภาษีหรือเงินกู้คงเป็นมาตรการที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าไร เพราะหากไม่มีดีมานด์ก็ไม่รู้จะนำไปทำอะไร แต่ที่รัฐควรให้ความสนใจ คือ การให้กู้เพื่อขยายกิจการด้านการฝึกอบรมด้านโรงแรมและการท่องเที่ยวยให้แก่ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง

รัฐควรใช้เงินที่ให้ความช่วยเหลือประเทศ ฮาว เขมร เวียดนาม เป็นการฝึกอบรมการท่องเที่ยวในและโดยโรงแรมไทย การที่เรานักจะไม่ว่า เราเป็นฮับ (Hub) ในลุ่มแม่น้ำโขง เราควรจួយโอกาสนี้ส่งคนตงกนที่ฝึกแล้วหรือยกกิจการไปสยามริยบ ซึ่งท่องเที่ยวก่าดังบมอย่งสุดสุดหรือเวียดนามซึ่งกำลังขาดการจัการมกที่สุด

ในระยะยาว การท่องเที่ยวยของไทยก็อาจจะประสบกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่สำคัญคือ

ปัญหาโลกร้อนหรือปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ฤดูกาลเปลี่ยนไป อุณหภูมิเปลี่ยนไป จำนวนวันที่อุณหภูมิเพิ่มมากขึ้น ปริมาณน้ำฝนลดลง เกิดพายุรุนแรงขึ้น และถ้ำหิน ฯลฯ เสน่ห์หรือความดึงดูดใจด้านท่องเที่ยวย เช่น ทิวทัศน์ ความงาม ความเย็นของอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง และประการังฟอกขาวปรากฏการณ์เหล่านี้จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวยบางแห่งลดความน่าดึงดูดใจ

นี่ยังไม่นับรวมถึงโอกาสที่กิจการท่องเที่ยวยบางประเภทจะถูกบังคับให้ลดการใช้คาร์บอน บางทวีปจะเริ่มบังคับให้สายการบินทุกสายการบินลดคาร์บอนหรือซื้อคาร์บอนเครดิตจากกิจกรรมที่ลดคาร์บอนได้ ทำให้ต้นทุนการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย (เช่น การใช้น้ำในโรงแรม) สูงขึ้น

ภาวะโลกร้อนจะบีบแม่เหล็กค่าของเราอย่างไร ที่ประชุมเพื่อจัดทำแผนแม่บทเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มอบหมายให้สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้ศึกษาได้จัดประชุมที่โรงแรมมิราเคิล แกรนด์

คุณภราเดช พยัคฆิเชียร อดีตผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ฟันธงว่าภาคท่องเที่ยวยและภาคเกษตรจะเป็นสองภาคเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากโลกร้อนมากที่สุด

ที่ประชุมยังได้รับเกียรติจาก ดร.อนันต์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ซึ่งเป็นเกจิเรื่องโลกร้อน มาเผยแพร่ข้อมูลว่าโลกร้อนจะส่งผลกระทบต่อแม่เหล็กค่าของนักท่องเที่ยวแน่นอน เพราะการท่องเที่ยวเป็นภาคที่อ่อนไหวต่อโลกร้อนมาก กิจกรรมหลายกิจกรรมกลายเป็นกิจกรรมที่ไม่นำอภิมภมย์ เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น แหล่งเลี้ยงขึ้น เช่น ไร่ชา และเที่ยวน้ำพุร้อน เป็นต้น ส่วนกิจกรรมที่อาศัยน้ำจะดี

มติชน

Matichon

Circulation: 830,000

Ad Rate: (FC) 1,550 (BW) 1,100

Section: First Section/กระแสทรรศน์

วันที่: พุธ 22 เมษายน 2552

ปีที่: 32

ฉบับที่: 11365

หน้า: 6(กลาง)

Col.Inch: 71.25

ADValue: (B/W) 78,375

(FC) 110,437.50

PRValue(x3): (B/W) 235,125

(FC) 331,312.50

คอลัมน์: คุณภาพ คุณภาพ: ท่องเที่ยวไทย โอกาสในวิกฤตซ้อนวิกฤต?

ขึ้นถ้าฝนชุกขึ้น เช่น ล่องแก่ง หรือเที่ยวหน้าตก แต่ถ้าฝนมากไปก็เป็นอันตราย ถ้าแล้งไปก็ไม่มีคนเที่ยว

ดร.อาณนัทยังพบอีกว่า ภาคเหนือที่อาศัยอากาศเย็นเป็นจุดขายมีผลกระทบมากกว่าภาคอื่นๆ ส่วนภาคใต้วันฝนตกจะยาวนานขึ้น ส่วนพังงา ตรัง กระบี่ วันฝนตกจะลดลง ฤดูกาลท่องเที่ยวอันดามันตอนล่างจะยาวขึ้น เพราะมรสุมจะหมดเร็วขึ้น

ในสถานการณ์ที่โลกร้อนขึ้นเราจะทำอะไร สำหรับกิจกรรมท่องเที่ยวจะมีความเสี่ยงในระดับสูงมาก ดังนั้นประเด็นยุทธศาสตร์ที่เร่งด่วน ก็คือ การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการเพื่อพัฒนากิจกรรมทดแทน และกิจกรรมที่รองรับภาวะโลกร้อนได้ เช่น การเที่ยวชมถ้ำแทนการชมน้ำพุร้อน และหามาตรการการปรับตัวต่างๆ เช่น ปรับเวลาเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเป็นตอนเย็น เช่น ตั้งแต่เวลา 16.00-18.00 น. เป็นต้น ตลอดจนถกวงโอกาสของธุรกิจใหม่ กรีนโฮเทลลิสต์ และ "การท่องเที่ยวลดโลกเดียว"

สำหรับนักท่องเที่ยวแล้วมีทางเลือกในการปรับตัวเข้ากับปัญหาโลกร้อนได้ง่ายก็เพียงเปลี่ยนสถานที่ท่องเที่ยว แต่สำหรับผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวแล้วโอกาสปรับตัวนั้นว่าน้อยกว่า แต่ก็ยังดีกว่าไม่คิดไม่ทำอะไรเลย

คุณภราเดชย้ำว่า เราต้องปรับกระบวนการคิดในการวางแผนดำเนินการพัฒนาสินค้าและการตลาดด้วยวิธีใหม่ ต้องสร้างมาตรการท่องเที่ยวลดโลกร้อน ในระดับภูมิภาคเพื่อจะได้ไม่ต้องไปซื้อของต่างประเทศ และต้องทำวิจัยเสริมให้หาเทคโนโลยีที่เหมาะสม การพึ่งตัวเอง การใช้วัสดุท้องถิ่น พลังงานทดแทน การลดการบำบัดของเสียด้วยสารเคมี

พัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมกับความร้อนที่เป็นกิจกรรมในร่ม เช่น โยคะร้อน เป็นต้น

ผู้

เขียนยังมีความเชื่อมั่นว่า ภาคเศรษฐกิจท่องเที่ยวจะยังอยู่คู่ประเทศไทยไปอีกนานไม่ว่าจะมีวิกฤตซ้อนวิกฤตอีกกี่ครั้ง แต่วิธีประกอบกิจการอาจจะต้องเปลี่ยนไป จะต้องมีโครงสร้างเล็กลงหรือยืดหยุ่นมากขึ้น

โอกาสใหม่ๆ เกิดขึ้นได้เสมอ ยิ่งเงื่อนไขเดิมเปลี่ยนแปลงไปมากเท่าไร โอกาสใหม่ก็เกิดขึ้นมากเท่านั้น เมื่อเราผ่านพ้นวิกฤตคราวนี้ เราจะมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแข็งแกร่งที่สุดในเอเชีย

คนที่รู้ก่อน แก้ไขก่อน เห็นโอกาสดีก่อน ก็คือคนที่อยู่รอดในที่สุด ผู้สู้!!